

[Erhard Jakobsen]

op, når talen er om et forsvar, om vores placering inden for NATO, idet spørgsmålet om beskyttelse mod atomkrig selvfølgelig må høre hjemme sammen med spørgsmålet om NATOs beredskab og ikke med Danmarks beredskab.

Men i øvrigt var det, der fik mig til at gå på talerstolen, ønsket om endnu en gang at bede udvalget se meget nøje på, at man ikke taber noget, når man i højere grad går over til den decentraliserede ordning, kommunerne og amterne. Vi, der, som ministeren rigtigt henviste til, kender det lokale arbejde, men som også kender lidt til civilforsvaret, ved også, hvor svaghederne ligger, når det gælder det kommunale. Spørgsmålet er ikke, om kommunalbestyrelsesmedlemmerne har en vældig stor beredvillighed – for det har de utvivlsomt – men om de har pengene. Kommunernes pengemidler er vidt forskelligt fordelt her i landet, og civilforsvarsopgaverne vil være vidt forskelligt fordelt. Nogle kommuner har store og farlige virksomheder, andre er så godt som fri, består af beboelsesområder osv.

Jeg vil spørge ministeren, om han ikke erkender, at det kan være et problem, når man lægger det ud til kommunerne, at de er vidt forskelligt stillet.

Jeg vil endnu en gang også henstille til udvalget i hvert fald at være meget opmærksomt på, at man ikke gør den nye ordning ringere end det, der var i forvejen, men at man sørger for, at den kan betyde en forbedring.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne til supplement af de bemærkninger, jeg gjorde for et øjeblik siden, og som en delvis besvarelse af hr. Erhard Jakobsens spørgsmål sige, at det bl. a. vil være en opgave for indenrigsministeren i samarbejde med civilforsvarsstyrelsen at udforme de retningslinjer, der skal gælde for beredskabsplanernes udarbejdelse i de enkelte kommuner, og det er jo i de retningslinjer, det vil blive præciseret, hvilke opgaver der er kommunalbestyrelsens, og hvilke hensyn der skal tages, hvilke problemer man skal søge at løse. Jeg føler mig meget overbevist om, at bl. a. disse retningslinjer, bl. a. forpligtelsen til at have en civilforsvarsvedtægt, bl. a. forpligtelsen til at udarbejde en beredskabsplan,

vil gøre kommunalbestyrelsesmedlemmerne, på en helt anden måde end det sker i dag, konkret opmærksom på, hvilke forpligtelser de har, og hvilke problemer deres befolkning kan få under forskellige forudsætninger i en krigs- eller en fredstidskatastrofesituation.

Hermed sluttede forhandlingene.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet. (Sygehusberedskab).

(Lovforslag nr. L 102. Fremsat 11/12 80).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Helmar Sørensen (S):

Dette lovforslag knytter sig meget nært til forrige lovforslag og også til næste, og jeg skal ikke komme med mange bemærkninger. Ved lovforslaget vil civilforsvarslovens bestemmelser om sygehusberedskab blive overført til sygehuslovens regler om sygehusplanlægning. Lovforslaget indebærer endvidere, at sygehuskommunerne må overtage det økonomiske ansvar for sygehusberedskabet; den bestående statsrefusion vil derefter blive ændret til generelle tilskud.

Lovforslagets formål er bl.a. at udbygge sygehusberedskabet, således at beredskabet gælder både under krigsforhold og ved større fredstidskatastrofer. Forudsætningen for lovforslaget er, at både civilt og militært syge og tilskadekomne vil blive behandlet. Planlægning af beredskabet gælder ikke kun amts- sygehuse, men vil også gælde private og statslige sygehuse. Planlægningen af sygehusbered-

[Helmar Sørensen]

skabet vil blive koordineret ved civilforsvarsplanlægningen.

Lovforslaget foreslår, at civilforsvarsstyrelsen repræsenteres i sygehusrådet, når sager om beredskab drøftes, og det finder jeg ganske naturligt.

Dernæst skal jeg kun på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget, idet jeg forventer et hurtigt udvalgsarbejde.

Henrik Toft (V):

Venstre er enig i nødvendigheden af, at der skal være et sygehusberedskab, som kan anvendes såvel under krigsforhold som ved større katastrofer i fredstid. Venstre finder det også naturligt, at et sådant beredskab planlægges sammen med den øvrige sygehusplanlægning, som foregår i amtskommunerne og her i hovedstaden. Derfor er vi positivt indstillet over for forslaget, som vi forventer vil kunne medvirke til en opstramning af nogle forhold, der har været forsømt.

Gerda Møller (KF):

Det er vist ikke nødvendigt at sige andet om det foreliggende lovforslag, end at vi tilslutter os det fra konservativ side.

Erlendsson (FP):

Forslaget fortsætter den linje, som vi har set i det sidste decennium: samtidig med at man taler om decentralisering og et decentraliseret styre, strammer man det centrale styre. Tidligere var det sådan, at de enkelte kommuner selv kunne bestemme, hvilket sygehusvæsen de ville have, og hvad der skulle foregå dér. I 1960ernes slutning begyndte man at tillægge ministeriet stadig større beføjelser. Det er måske godt, men man har gjort det under den maske, at man har villet lave en decentralisering, og i virkeligheden har man lavet en stadig stærkere centralisering.

Det ser vi også af dette forslag, hvor det påhviler amtskommunerne at planlægge, men hvor indenrigsministeriet i forvejen har fastsat vejledende retningslinjer og i virkeligheden har foretaget planlægningen. Vi ser også på andre områder, at de økonomiske forpligtelser overlades til amtskommunerne, men det står så smukt, at statens beredskabssygehuse overdrages vederlagsfrit til sygehuskommunerne.

Det var det samme, der skete, da man overdrog sindssygehospitalerne til amtskommunerne; der var mange amtskommuner, der kom i en vanskelig situation, fordi de fik et forældet sindssygehospital overdraget og skulle ofre mange penge på at få det i ordentlig og fornuftig stand, mens andre dele af riget, f.eks. Færøerne, fik foræret et helt nyt sindssygehospital ved samme lejlighed.

Der er forekommet mange uligheder ved denne udlægning af ikke mindst økonomisk ansvar til amtskommunerne. Det ser ud, som om man vil prøve her at undlade at gøre sådanne forskelle gældende, og man må håbe, at det lykkes. Den statslige styring er også i bemærkningerne, skal vi sige trukket hårdt op, og måske er det godt. Det er i hvert fald godt, at man får et samarbejde mellem de forskellige sygehuse og de forskellige sundhedsinstitutioner, der findes i landets lokalområder.

Men der er et enkelt spørgsmål, jeg kunne tænke mig at stille indenrigsministeren. Der står, at de statslige sygehuse, som der ikke er så mange af mere, skal inddrages i de planer, som henholdsvis amtskommunerne og hovedstadsområdet skal opstille, og at det er såvel de statslige som de private sygehuses pligt at planlægge og gennemføre foranstaltninger med henblik på sygehusberedskabet. Skal det rent økonomiske her ordnes sådan, at amtskommunen og hovedstadsrådet lægger ud for os, hvad der skal ske på disse statslige og private sygehuse, og at de senere får tilskud, ikke bloktilskud, men reelle tilskud i forhold til de midler, man fra amtskommunens side har måttet stille til rådighed, for at den amtskommunale beredskabsplan kunne gennemføres?

Birthe Nielsen (SF):

Dette lovforslag om ændring af lov om sygehusvæsenet er en konsekvens af det lovforslag, der tidligere har været behandlet om civilforsvaret, og jeg vil i den forbindelse henvise til det, som fru Hanne Engberg fra socialistisk folkeparti sagde om, hvad vi mener om et katastrofeværn i fredstid. Vi vil meget gerne have netop et sådant civilt katastrofeværn, der sætter ind i en situation, hvor der f.eks. sker et eller andet på Barsebäckværket, eller på Soyakagefabrikken i København. Vi mener, det er rimeligt, at man er

[Birthe Nielsen]

forberedt på, at sådanne situationer kan opstå, og jeg mener ikke, der var noget i vejen for, at man kunne bygge videre på det, som allerede ligger i den nugældende lov om sygehusberedskabsnævne, og udbygge det, således at man fik det koblet sammen med et katastrofeværn.

Når jeg har sagt det positive om disse ændringer, må jeg tilføje, at vi med hensyn til krigssituationer ikke er indstillet på, at man skal udvide civilforsvarets kompetence, fordi det er en militær funktion. Det mener vi ikke er rimeligt, ud fra det der har været sagt tidligere, men vi mener til gengæld, at man godt kan lægge selve ansvarsområdet ud til amterne og til Københavns og Frederiksberg kommuner. Det, der er vigtigt for os, er, at dette katastrofeværn, når der sker en katastrofe i fredstid, netop tager højde for, at der står mennesker til rådighed.

Dræbye (RV):

Det radikale venstre kan tiltræde, at civilforsvarslovens bestemmelser om sygehusberedskab overføres til lov om sygehusvæsenet, således at opgaven i større grad ses i sammenhæng med den almindelige sygehusplanlægning.

Steffensen (KrF):

Kristeligt folkeparti er meget enig med indenrigsministeren i, at det er et gode at få præciseret, at det herefter bliver de lokale folkevalgte myndigheder, der har ansvaret for, at både planlægningen og beredskabet i øvrigt er deres opgave og deres ansvar, og vi tilsiger vores positive medvirken.

Flygaard (DR):

Da jeg på mit partis vegne ikke kan føje yderligere positive bemærkninger til om lovforslaget, skal jeg blot tilsige velvillig behandling.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg synes, det ville være forkert af mig ikke at kvittere for en alt overvejende positiv modtagelse af et forslag, der jo i alt væsentligt skal ses i direkte fortsættelse af det foregående lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af brandloven.
(Lovforslag nr. L 105. Fremsat 16/12 80).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Hans Jørgen Jensen (S):

Da mit partis ordfører på dette område, fru Jytte Hilden, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre vores synspunkter vedrørende lovforslaget.

Formålet med lovforslaget er, at civilforsvarskommissionen og brandkommissionen i den enkelte kommune skal kunne sammenlægges til en beredskabskommission. Ifølge forslaget er det den enkelte kommune, der skal bestemme, om en sammenlægning skal finde sted. Forslaget skal ses i sammenhæng med det forslag til civilforsvarslov, der har været til behandling tidligere i dag.

Socialdemokratiet kan tilslutte sig, at der gives adgang til, at der oprettes en fælles beredskabskommission for det kommunale civilforsvar og brandvæsen.

Jeg vil gerne i den forbindelse fremhæve det helt rigtige i, at det er den enkelte kommunalbestyrelse, der med sit kendskab til de lokale forhold vurderer, om det vil være hensigtsmæssigt og indebære praktiske fordele at oprette en beredskabskommission.

Hvad angår de øvrige forslag om ændringer af brandloven, skal jeg blot bemærke, at der alene er tale om konsekvensændringer, og disse ændringer giver mig ikke anledning til særlige bemærkninger.

Med baggrund i det, jeg har sagt, skal jeg anbefale lovforslaget til vedtagelse.